THE ROMANIAN MEDICAL LANGUAGE IN THE CONTEXT OF THE UNIVERSAL VALUES

Eugenia Mincu, Assoc. Prof., PhD, The Moldavian Science Academy

Abstract: The Romanian language was formed in the virtue of the Romanian traditions, under the influence of the universal medicine, externalizing the medical experience of centuries and even the philosophy of the medicine. At a national level, we are referring to a terminology which appertains to a language, a culture; at an international level – at a terminology which partially neutralizes the interlinguistic differences and has a translingual status. The Greek and Latin languages, stratified (because theese have not evolved in time), are providing mainly monosemantic lexical units, which is a decisive aspect in the construction of the terms of the medical language. The Romanian medical language represents a symbiosis of the national medical terminology (formed on the basis of the words taken form the autochtonous traditional lexicon, subjected to the process of becoming a term) and of the international terminology (based on the general international lexicon).

Keywords: medical language, terminology, national, international.

Doar medicina ne priveşte în egală măsură pe toţi şi
nimic nu este atât de necesar
întregului neam românesc ca medicina.
Quintilianus

Introducere. Limbajul medical românesc s-a format în virtutea tradiţiilor româneşti, sub influenţa medicinii universale, exteriorizând experienţa medicală de veacuri şi însăşi filosofia medicinii.

Mitologia naşte medicina populară, iar filosofia – medicina ştiinţifică. De studiul bolilor la români s-au preocupat, în special, două categorii de savanţi: folcloriştii şi medicii. Folcloriştii au studiat bolile din perspectiva medicinii magice, iar medicii – din perspectiva medicinii ştiinţifice. Comuniunea *univers* (macrocosm) şi *organism* (microcosmosul), prezentă în filosofia existenţială a poporului român, pătrunde în medicină, obiectul de studiu al cărei este omul în integritatea sa fizică şi spirituală. Astfel, medicina însumează filosofia, religia, arta, mitologia etc.

În continuare prezentăm interferenţa naţional / internaţional printr-o analiză a termenului *boală* şi a elementului savant *pato–, -pat, -patie* < gr. *pathos, patheia* „boală, suferinţă”.

Etapa preterminologică

Letopiseţele Ţării Moldovei prezintă perioada de interferenţă primară a terminologiei populare şi a celei ştiinţifice.

Cuvântul *boala* < sl. *boli* este prezent în *Letopiseţele Tarii Moldovei* alături de variantele populare *betejeală, lâncizime, lingoare, pătimire, vătămare*.

BDD-V622 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:48 UTC)

Principiile hippokratice (relaţia *sănătate / boală)* se regăsesc în cronici şi în scrierile lui Dimitrie Cantemir. Nicolae Iorga explică acest lucru prin faptul că însuşi Hippokrate ar fi avut un dascăl trac în ale medicinii, Herodicos din Selimbria [1, p. 77].

Sănătatea este cea care se urează şi pentru care merită „a închina pahar" – pentru „sănătăţi":

„Rândul obiceilor meselor...a închina pahar pentru sănătăţile priciatinilor..." (M. Costin) [2, p. 23].

În credinţele poporului român, tăria (sănătatea) omului depinde de tăria îngerului păzitor. Dacă acesta se istoveşte, omul devine vulnerabil, de el „se lipesc tot felul de boale" (P. Ştefânucă) [3].

Organismul este un tot întreg. Starea de echilibru este sănătatea; oricare dezechilibru instalează starea de boală. Dimitrie Cantemir echivalează noţiunile *sănătate* şi „simbatia". În *Scara a numerilor şi cuvintelor străine tâlcuitoare*, savantul explică cuvântul: „ Învoinţa a firilor…"; adică armonia sistemelor anatomice în a asigura activitatea organismului:

„...că simbatie a dezvăluirii prieten din durerea a osului zdrobit puţină şi nici mai puţină osebire are o sănătate în mai multe mădulare a trupului" [4, p.164].

A doua parte a definiţiei „…împreună pătimire" indică unitatea a tot ceea ce formează corpul uman:

„Că precum o boală şi o hierbinţeală cât de puţin în trup sau o durere cât mai mică într-un mădular tot trupul spre neadşezare şi pătimire aduce" [4, p. 111].

Stare de boală este definită, empiric, prin simptomele: „hierbinţeală" (febră); „durere".

Nimic nu produce o impresie mai profundă asupra omului, decât starea patologică a organismului.

În cronici, omul afectat de vreo maladie devine „bolnav de sănătate" (Gr. Ureche) [5, p. 96], „obositu de vîrtute" (M. Costin) [*ibidem*, p. 140] „cade în boală" (Gr. Ureche) [*ibidem*, p. 84], „se războleşte" (M. Costin) [*ibidem*, p. 152]. Prefixul *răz-*, productiv în limba româna veche, însumează semnificaţiile de intensificare a acţiunii sau de repetare a acesteia. În ceea ce se refera la valorile lui *răs-* (*răz-*), I. Iordan [6] menţiona „că el este pe de o parte moştenit, pe de altă parte împrumutat", făcând aluzie la controversele versus originea prefixului (latină sau slavă). Verbul *a se îmbolnăvi* este prezent în forma sa arhaică: „Iar Antonie-vodă au dat sama că au bolnăvitu şi n-au putut veni în oaste (I. Neculce) [5, p. 296]. Prefixul *îm-*, o formă a latinescului *in-*, din componenţa cuvântului *a se îmbolnăv,* indică o interioritate, o „intrare" a organismului în starea de „boală" (I. Neculce) [*ibidem*, p. 466].

În lucrările lui Dimitrie Cantemir [4], aflăm două definiţii ale „bolii hronice": a) „Boala hronică (elină) – boală care ţine cu anii, cum este dropica, oftica alalte"; b) „...că gâlceava lungă este atocma ca boala hronică". Ultima este o definiţie indirectă, dar explicită. O neînţelegere a organismului cu boala, nesoluţionată imediat, riscă să se transforme într-o „lungă gâlceava".

Febra deseori însoţeşte boala şi omul care „este cuprins de hierbenţeală" are „friguri în corpuri", „pârjol în tot trupul" (D. Cantemir) [4]. În primul model de dicţionar explicativ (1705) savantul include termenul *cfartană* „frigurile a patra zi".

Boala devine o personificare a răului. Şi odată omul „cuprinsu de boală" (Gr. Ureche) [5, p. 152]., este „asuprit de boală" (Gr. Ureche) [*ibidem,* p. 101], care „betejindu-l" îl face „omu boleacu" (M. Costin) [*ibidem*, p. 170]. Unele forme sunt atestate şi în prezent.

BDD-V622 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:48 UTC)

Cronicile prezintă o etiologie a bolilor, care reaminteşte doctrina hippokratică:

1. Boala este produsă de forţele supranaturale, mitologice. În mitologia românească boala este considerată o tulburare parţială sau totală a corpului unei fapturi pământeşti, datorate unor forţe supranaturale (R. Voiculescu) [7].

Apoplexia (< lat. *apoplexia* < gr. *apoplexy*) este paralizarea unui organ, pierderea cunoştinţei şi a sensibilităţii cauzate de o hemoragie cerebrală. Variantele ştiinţifice sunt *atac, ictus apoplectic, paralizie*; variantele populare – *cataroia, damblaua, stigetătura:*

„ Atunci în Leov ...şi oblicind (descoperind) c-au poprit (au reţinut) ungurii banii, l-au lovit cataroia, de voie re, ş-au murit pe loc” (I. Neculce) [5, p. 307].

În cronică boala este provocată de „voie re”, o stare de iritare majoră a sistemului nervos în urma unui stres. În folclorul medical această boală este rezultatul unor întâlniri întâmplătoare a omului cu demonii bolilor „în condiţii de suspiciune, iritare, spaimă, atât pentru făptura mitică, cât şi pentru om” (A. Candrea).

Termenul *dambla* (de origine turcă) este conservat în expresiile frazeologice de tipul: „a-1 lovi (pe cineva) damblaua”; aici lexemul având semnificaţia de acces de furie, năbădăi.

Leucomul (< gr. *leucos* „alb” + < gr. *-oma* „prezenţa tumorii”) este o creştere excesivă a unui ţesut, boală de ochi constând în formarea unei pete albe pe cornee, care poate duce la orbire. Variantele populare sunt *albeaţă, apă albă, prevesteală*.

„Ş-având fata lui Scarlet albeaţă pre un ochiu, n-au avut viaţă bună cu Alexandru-vodă” (I. Neculce) [5, p. 366].

În folclorul medical se consideră o boală întâmplătoare provocată de Vârtecuş (Vânt Rău), un joc al diavolului sau o nuntă a dracului. Omul cuprins în mijlocul acestui „dans” ologeşte, muţeşte, orbeşte.

2. Boala este o pedeapsă divină şi se stabileşte în momentul în care omul este în dezacord cu divinitatea.

„Când lumea era încă nouă... oamenii nu sufereau de nicio boală” (M. Costin) [2]. Cronicarul face remarca „lume nouă” care înseamnă lume „fără păcate”. Absenţa păcatului este echivalată cu absenţa bolii.

Bolile infecţioase (ciuma, lepra etc.) erau considerate pedepse divine:

Astfel, „…neunirea în politie şi neînvoinţa în cetate” produce „ciuma şi lîngoarea cea mai rea şi troana cea mai lipicioasă este, căruia lucru cea mai de pre urmă a tot statul răzsipă.” (D. Cantemir) [4, p. 113]. Alte atestări:

„Cu chipul ciumii era boala, că iau ieşit şi o bolfă la o mână, însă nu era ciumă, ci era lungoare carii boală îi zic doctorii maligna…au stat a treia dzi mortu…” (M. Costin) [5, p. 248].

„S-au scornit o ciuma mare în toată ţara în dzille acestui domnu vleato 1675… ” (I. Neculce) [5, p. 295].

„Iar la anul după foamete scornitu-s-au şi un omor mare de ciumă în ţară şi au ţinut un an” (I. Neculce) [5, p. 422].

În sec. III *post Chr*. autorul tratatelor clasice *Febrele*, alchimistul Ko Hung, descrie ciuma şi variola. Prima atestare a ciumei datează anii 531-580 *post Chr*., când ciuma, zisă „a lui Iustinian” bântuie în lumea mediteraneană [8, p. 17].

BDD-V622 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:48 UTC)

Ciuma este o făptură mitică din categoria zânelor patogene care prin boală ucid. În folclorul medical Ciuma este personificată, apărând sub chip de femeie în alb, identificându-se astfel cu imaginea Morţii. Variantele populare sunt *Buboasă, Maica Calea, Maica Călătoarea* (numele vin din capacitatea rapidă de răspândire a bolii), *Moartea Neagră, Boala turcilor, Alba* etc.

3. Boala este un rezultat al influenţei mediului. Pe lângă alte explicaţii etiologice în stabilirea bolii, în cronici este oferită şi o altă patogenie – violarea normelor igienice.

O versiune despre apariţia bolilor pe pământ este prezentă în *Istoria în versuri polone despre Moldova şi Ţara Românească* (traducere) de M. Costin [9, p. 288]: „În Egipt Traian, după atâta muncă muri de slăbăciunea măruntaielor şi fu îngropat tot acolo… Boala lui o numesc grecii *dizenterie* şi socotesc că nu este altă mai veche, că ea ar hi cea dintâi, care s-a ivit printre oameni... afară din desfrâu se slăbeau măruntaiele şi se distrugeau din prea multe plăceri”.

Cronicarul face o definiţie a bolii, care este generată de „slăbirea măruntaielor”, nu mai puţin convingătoare decât cea contemporană. Concomitent, cronicarul utilizează şi forma populară „ventre”, stabilind astfel o relaţie de sinonimie: „…şi boale se scornise multe în nemţi şi în Ieşi, şi mai ales boala de ventre” [5, p. 163].

Termenul *dizenteria* (< gr. *dys-* „disfuncţie, afectare” + < gr. *enteron* „intestin”) desemnează o „boală infecţioasă, contagioasă care se manifestă prin ulceraţii intestinale, dureri abdominale violente etc.” şi se include în terminologia naţională, rezervându-şi statut translingval. În 1616 Fabricus von Hilden oferă prima descriere a acestei maladii [8, p. 50].

4. Boala este produsă de starea de dezechilibru a 4 umori (< gr. *umor* „lichid”).

Medicul grec Polib deduce echilibrul numit sănătate prin izonomia a 4 umori: s*anguis* (sânge), *chole* (fiere galbenă sau bilă), *melan* (*chole* sau fiere neagră), *flegma* (salivă) [1, p. 64].

- *Sanguis* – umoarea roşie provoacă febră, transpiraţie: ciuma, variola, varicela etc.
- *Chole* – umoarea galbenă pigmentează în culoare galbenă, portocalie: hepatita.
- *Flegma* – umoarea albă a mucozităţilor formate în nas şi în plămâni expectorată prin tuse: tuberculoza.
- *Melan* – umoarea neagră care se formează în adâncul corpului, organele încep să putrezească, se instalează moartea:

Lepra (< gr. *lepo*) este o boală contagioasă cronică produsă de un bacii specific, caracterizată prin leziuni ale pielii, mucoasei viscerului. Variantele populare sunt *gubăvie, stricăciune, pricază.*

„Aflară-să şi aici sfetnici fără lege... rană fără leac şi se cheamă lepră sau fistulă în pântece” (I. Neculce) [5, p. 328]. Sintagma „fistulă în pântece” (fistulă – ulceraţie adâncă într-un ţesut al organismului) poate fi categorisită la primele încercări de definire a bolii.

În mitologia românească se consideră, de asemenea, şi o boală trimisă de Dumnezeu drept pedeapsă pentru nerespectarea anumitor porunci, stare de lucruri atestată în cronici prin echivalarea „sfetnici fără lege... rană fără leac”. Această boală are o origine veche, atestându-se şi în mitologia greacă.

BDD-V622 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:48 UTC)

„Unde el (Inorogul) la loc slobod şi la câmp larg a trăi deprins fiind, de nevăz în curândă vreme, în melanholie în buhăbie, din buhăbie în slăbăciune, din slăbăciune în boală” (D. Cantemir) [4, p. 167]. Aşadar, este prezentat un alt simptom, „slăbăciunea”, care prevesteşte boala şi face parte din şirul logic: „melanholie”→ „buhăbie” → „slăbăciune” → „boală”.

„…ce nici împins de flegmă a tuşi macară nu mi s-ar cădea” : „flegmă”→ „a tuşi”

Se oferă o etiologie a tuberculozei rezultată din acest dezechilibru:

„Vulpea…întâi în melanholiia ipohondrică, apoi în *tusa cu sânge* mutându-să de multă vitionare *şi boală uscăcioasă* toate vinile i s-au întins şi toate mădularele…(D. Cantemir) [4, p. 125]: „melanholie”→ „tusa cu sânge” → „boală uscăcioasă”

Cronicarii folosesc cuvântul *boală* pentru a denumi toate maladiilor (ex., boli de ochi, de inimă, de stomac etc.), localizându-se doar organul şi neprecizându-se afecţiunea propriu-zisă: „Radu-vodă s-au războlit de ochi... singur s-a cerut la împăraţi să-i vină mazilia” (M. Costin) [5, p. 152]. Utilizarea sintagmei „a se războli de ochi” indică o nedeterminare a categoriilor de afecţiuni oftalmice, unificând o serie de „boli de ochi”: *cataracta, leucomul* etc.

Etapa de constituire terminologică

În cultura autohtonă se atestă primele preocupări de terminologie (Constantin Cantacuzino – *Lexiconul italianoromân*, 1700, însoţit de un dicţionar de terminologie geografică; Dimitrie Cantemir – *Istoria ieroglifică,* la care ataşează un glosar cu 286 de termeni savanţi, în special de origine greco-latină).

Dimitrie Cantemir (fondatorul terminologiei ştiinţifice româneşti) propune o terminologie medicală mai bogată, formată din termeni populari şi neologici: *anatomic, chirurg, antidot* etc. *Scara a numerilor şi a cuvintelor streine tâlcuitoare* a lui Dimitrie Cantemir, ataşată la *Istoria Ieroglifică* (sec. al XIX-lea) [4, pp. 22-36] prognozează globalizarea terminologiei. Dintre cei peste o sută de termeni medicali prezenţi, 18 s-au inclus în lexiconul internaţional: „*anomalia* – îndrăptnicie, lucru, cuvânt, care merge împotrivă”; „*laringa* – gâtul, gâtlanul”; „*ipohondraiac* – boală care sminteşte fantezia, slăbăciunea prejur trupului, carele sunt prejur inima”; „*antidot* – leac împotriva boalei ce se dă” etc.; altele nu au rezistat timpului: „*antifarmac* – leac împotriva otrăvii” etc. Formarea acestui lexicon se face conturată în sec. al XIX-lea prin atestarea termenilor compuşi-împrumuturi; *cardioalgie* sau *cardioalghie* – termenul este prezent în *Macroviotica* lui I. F. Sobernheim (Iaşi, 1838) [10] (< gr. *kardia* „inimă” + < gr. *algos, algesis* „durere”).

Drept reacţie la „împrumuturile cuvintelor streine” (D. Cantemir) ia naştere curentul purist, care presupunea „purificarea” limbii printr-un proces de „românizare“, adică de adaptare a tuturor cuvintelor noi, prin analogie, prin filtrul legilor care au funcţionat în limitele fondului latin moştenit. Aron Pumnul (1818-1866), teoreticianul acestei tendinţe analogiste (pumniste), propune un adevărat sistem de modificări bazate pe formele vechi de limbă, ajungându-se astfel la formaţii stâlcite şi chiar ridicole (ex., *limbistică* (lingvistică), *scriemânt* (ortografie), *tâmplământ* (istorie), *năciunal* (naţional) etc., precum şi la eliminarea termenilor *gramatică, etimologie, filologie, filosofie* etc.) [11].

BDD-V622 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:48 UTC)

Este perioada în care sunt prezente primele revitalizări ale modelului grec de formare a cuvintelor (prin compunere), punându-se în valoare limbile savante, spiritualitatea antică în procesul de „formare a învăţăturilor grele” (D. Cantemir).

Etapa globalizării terminologiei

Actualmente terminologia, în special cea medicală, este marcată prin împrumuturile constituite în baza elementelor greco-latine, care uşor se integrează în limbile indo-europene.

Este dovedită existenţa unui **lexicon general internaţional**, format din: a) unităţi lexicale autonome şi neautonome de origine greco-latină; b) reguli fonologice, morfologice, lexicale etc., utilizabile în funcţie de solicitările informaţiei.

Cuvântul grec *pathos, patheia* evoluează în elementul terminologic *pat(o)-;-patie* „boală, suferinţă, afecţiune”. Iniţial elementul este înregistrat în componenţa termenului *pathologie* = < gr. *pathos, patheia* + < gr. *logos* (sec. XVI, Paradin) [12, p. 539], în care elementul deţine o poziţie primă. În *Scara a numerilor şi a cuvintelor streine tâlcuitoare,* ataşată la *Istoria Ieroglifică* (sec. al XIX-lea) [4, pp. 22-36], Dimitrie Cantemir explică cuvântul „*simbatiia* – învoinţa firilor împreună pătimire”; aici elementul are o poziţie finală. Elementul evoluează în *patimă* < ngr. *pathema* „pasiune”, apoi achiziţionează şi sensul de „suferinţă, boală, chin”. Definind stările *sănătate / boală*, savantul remarcă : „...simbatiie a dezvăluirii prieten...” (= pasiune); ca mai apoi „…o durere… pătimire aduce” (= suferinţă) [4, p. 111].

În religie atestăm o altă explicaţie:

„Este, mai întâi, sensul de suferinţă şi se foloseşte si ca verb (*a pătimi*). Un al doilea sens este acela de suferinţă nevinovată şi mântuitoare, pornita dintr-o iubire nemărginita, care este folosit numai în expresia *patimile Domnului*. Al treilea sens, şi cel mai răspândit, este cel peiorativ, de păcat cronic…” [13].

Cum se creează un termen? În context morfologico-semantic crearea termenului medical nu se realizează *ex nihilo*. Diverse neologisme conţin noutatea prin asociere originală de morfeme deja înregistrate (preluate din lexiconul internaţional).

Astfel, în 1957 Brigden W. propune o denumire generică a bolilor de inimă – *cardiopatie* asociind neomorfemele de origine greacă: < gr *kardia* „inimă” + < gr *pathos, patheia* „boală, suferinţă”, prezente în lexiconul general cu statut de unităţi terminologice neautonome şi care, la rândul lor, asigură o conjuncţie conceptuală logică şi o sutură transparentă a termenului nou format.

Lexiconul general achiziţionează termenul *cardiopatie,* propunându-l ulterior altor limbi: engl. C*ardiopathy*; fr. *Cardiopathie*; germ. K*ardiopathie*; rus. *Кардиопатия* etc.

Aşadar, greaca şi latina, limbi savante, sunt predestinate în a unifica limbajele ştiinţifice naţionale, revalorificând „natura spirituală a unităţilor limbii”. (Ferdinand de Saussure) [11, p. 302]

Elementul terminologic *pat(o)-;-patie* similar termenului *boală* indică o stare generică a organismului, localizarea revenind altor elemente terminologice juxtapuse: *boală de ochi = oftalmolopatie; boală de inimă = cardiopatie; boală de stomac = gasrtopatie*.

În terminologie, unităţile lexicale, preexistente unităţilor terminologice noi, nu sunt tratate de către lingvişti ca fiind neologisme; se pune astfel în evidenţă statutul translexical al acestora.

BDD-V622 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:48 UTC)

Bazele teoretice ale terminologiei moderne sunt puse în anii ’70. În cadrul eforturilor de amenajare lingvistică din Quebec sunt formate unităţile terminologice *Infoterm*-ul şi *Termnet*-ul, care au în obiectiv *definirea, planificarea, standardizarea, globalizarea* terminologiei internaţionale.

Rămâne a fi actuală învăţătura lui Dimitrie Cantemir despre „împrumuturile cuvintelor streine...” şi care spre „hirişa limbii noastre a purcede a îndrăzni a aduce” [4, pp. 6-8] „…precum toate alalte limbi de la cea elinească întâi îndemnându-să, cu deprinderea îndelungă şi a limbii sale supţiere şi a cuvintelor însămnare ş-au agonisit. Aşa cât, cel ce va să dzică / *hypotheais* / înţelege latinul, leahul, italul şi alţii, *hypothesis* macar că cuvântul acesta singur a elinii numai ar fi. Într-acesta chip, spre alte învăţături grele, trebuitoare numere şi cuvinte, dându-te, a le moldaveni sau a le români sileşte”.

Concluzii. Terminologia naţională este, de multe ori, fals pusă în opoziţie cu terminologia internaţională (care are la bază elementele temice de origine greco-latină).

În pofida efortului unor savanţi de a „proteja” terminologia naţională, termenii formaţi în baza fondului internaţional (lexeme şi morfeme sau elemente savante greco-latine), „odată îmbrăcând haina limbii naţionale”, se includ în terminologia naţională, rezervându-şi statut internaţional, căci „vorbele străine trebuie să se înfăţişeze în haine rumâneşti şi cu masca de rumân înaintea noastră” (I. H. Rădulescu).

Referinţe bibliografice

Iftimovici, R. Istoria medicinii. Bucureşti: Ed. ALL, 1995.
*https://ro.scribd.com/doc/.../De-**Neamul**-**Moldovenilor**-Miron-**Costin***
Ştefanucă, P. *Folclor şi tradiţii populare*. Chişinău, 1991.
http://libraria-electronica.blogspot.com/2011/08/dimitrie-cantemir-istoria-ieroglifica.html
Letopiseţul Ţării Moldovei (Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce). Chişinău: *Hyperion,* 1990.
Iordan, I. *Unele aspecte ale formării cuvintelor în limba română actuală.* În: Studii şi cercetări lingvistice, Bucureşti: Ed. Acad. Române, nr. 4, 1964.
Voiculescu, R. *Mitologia română*. Bucureşti, 1985.
Dicţionar Cronologic de Medicină şi Farmacie, Bucureşti: EŞE, 1975.
Costin, M. *Opere.* Chişinău: Literatura Artistică, 1989.
Ursu, N. *Formarea terminologiei ştiinţifice româneşti*, Bucureşti, 1962.
Toma, Cr.-Al. ***L**imbă, limbaj, comunicare* www.upm.ro/cci/volCCI_I
Dauzat, Al. *Dictionnaire étymologique de la langue française*, Paris: Librairie Larousse, 1938.
www.crestinortodox.ro/.../**patimile**-omenesti-piedica-calea-mantuirii-700

BDD-V622 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:53:48 UTC)